

ע"פ 8805/15 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלונית

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8805/15

לפני:
כבוד השופט ס' גובראן
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופט מ' מזוז

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבים:
1. מדינת ישראל
2. פלונית

ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט
המחוזי בבאר שבע מיום 13.5.2015 בתפ"ח
17416-07-12 שניתנו על ידי כבוד השופטים: ב'
אזולאי, נ' זלוצ'ובר וי' רז-לוי

תאריך הישיבה: י"א בטבת
התשע"ז (9.1.2017)

בשם המערער: עו"ד משה מרוז; שירה מרוז

בשם המשיבה 1: עו"ד יעל שרף

פסק-דין

השופט ס' גובראן:

1. לפנינו ערעור על הכרעת דין מיום 13.5.2015, ולחילופין על גזר דין מיום 15.11.2015, שניתנו על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטים ב' אזולאי ונ' זלוצ'ובר, והשופטת י' רז-לוי) בתפ"ח 17416-07-12.

רקע והליכים

2. המערער הורשע פה אחד, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירות מין במשפחה - אינוס, לפי סעיף 351(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); עבירות מין במשפחה - מעשה סדום, לפי סעיף 351(ב) לחוק העונשין; עבירות מין במשפחה - מעשה מגונה, לפי סעיף 351(ג)(2) ובנסיבות 345(ב)(1) ו-345(א)(1) לחוק העונשין; עבירות מין במשפחה - מעשה מגונה, לפי סעיף 351(ג)(1) ובנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין; איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין; תקיפה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין; תקיפת קטין בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין; והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין. בעקבות הרשעתו נגזר על המערער עונש של 22 שנות מאסר בפועל; 24 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת מין מסוג פשע או עבירת אלימות; ופיצוי למתלוננת בסך 258,000 ש"ח.

כתב האישום

3. על פי חלקו הכללי של כתב האישום, המערער הוא אביה של המתלוננת, קטינה ילידת 1994, ושל אחיה של המתלוננת, קטין יליד 1992 (להלן: האח). לפי המתואר, בעת שהייתה המתלוננת בכיתות א-ו, נהג האח לבצע בה מעשים מיניים עד שהיה מגיע לסיפוקו. עוד מפורט, כי המערער נהג לומר לקטינה שעליה להפסיק את מעשיה עם האח, וכן כי המערער ואמה של המתלוננת ידעו על המעשים והזהירו את הקטינה לבל יחדיר האח את איבר מינו לאיבר מינה, זאת מחשש שאיש לא ירצה להתחתן איתה.

4. על פי עובדות האישום הראשון, משהגיעה המתלוננת לכיתה ז' החלה ללמוד בפנימייה. באותה תקופה פנה אליה המערער ואמר לה שמעתה לא תיגע עוד באח אלא תהיה עמו. בהמשך, בין השנים 2008-2012 במועדים רבים שאינם ידועים למשיבה, כאשר הייתה המתלוננת שבה לבית הוריה בסופי השבוע, נהג המערער לבצע בה עבירות מין. כאשר איש מלבדם לא היה בבית, נהג להגיף את התריסים, להתפשט ולשאת את המתלוננת לחדר העבודה או לחדר השינה; שם הפשיט אותה, השכיבה על מיטה או מזרון, מישש בידיו ונישק את חזה, וינק את פטמותיה. עוד, היה המערער מחכך את איבר מינו על חזה של המתלוננת ובין שדיה, מלטף את איבר מינה, מחדיר את איבר מינו לפיה ומורה לה לבצע בו מין אוראלי. המערער היה בא על סיפוקו, שופך את זרעו על גופה, מורה לה להתקלח או להתלבש ומנגב את עצמו בעזרת נייר סופג גדול שהיה לו בחדר העבודה (להלן: המעשים בחדר העבודה). על פי המתואר בכתב האישום, המערער נהג לומר למתלוננת כי אמה "לא נותנת לו" ולשאול אותה "מה את רוצה, שאני אלך ואעשה את זה עם אחת השכנות?". המתלוננת נהגה לנסות לשכנע את המערער לשכנע את אמה "לתת לו", על מנת שיפסיק את מעשיו.

בנוסף, על פי עובדות האישום הראשון, בשלב מסוים הבינה המתלוננת כי לא מדובר במערכת יחסים רגילה בין אב לבתו, וסירבה לאפשר לו לגעת בגופה ולבצע בה מעשים מיניים, אך הוא המשיך לעשות זאת חרף סירובה. המתלוננת הייתה בוכה ומבקשת מהמערער לחדול ממעשיו, אך הוא המשיך במעשים. עוד מתואר, כי בכחמש הזדמנויות בשנת 2010 החדיר את אצבעו לפי הטבעת שלה. זאת ועוד, במהלך החופש הגדול של שנת 2010, נכנס המערער

למקלחת בזמן שהמתלוננת התרחצה, בטענה שהוא רוצה לסבן את גבה. הוא הוריד את מכנסיו ותחתוניו, והורה לה לעמוד עירומה על ארבע על הרצפה. או אז, נעמד המערער מאחורי המתלוננת והחדיר את איבר מינו לפי הטבעת שלה. כתוצאה מכך סבלה מכאבים, דימומים ומעצירות במשך מספר ימים (להלן: המעשים במקלחת). יתרה מכך, בשנת 2012 נעדרה האם מהבית בעת שישבה שבעה בבית הוריה; באחד הלילות בתקופה זו, לקח המערער את המתלוננת לחדר השינה, הפשיטה, והשכיבה על המיטה. לאחר מכן המערער ינק את פטמותיה, הניח את איבר מינו על חזה וחיככו בין שדיה, החדיר את איבר מינו לפיה והורה לה לבצע בו מין אוראלי - עד אשר בא על סיפוקו, זאת במשך לילה שלם (להלן: המעשים בתקופת השבעה).

בנוסף, על פי עובדות האישום הראשון, החל משנת 2011 נהג המערער להחדיר אצבעות לאיבר מינה של המתלוננת, ואף ניסה להחדיר את איבר מינו לאיבר מינה. בנוסף, צוין כי המתלוננת לא גילחה את ערוותה מתוך תקווה שהמערער יחדל ממעשיו; ברם, הוא הורה לה לגלח את ערוותה, ומשלא עשתה כן חבט בגופה עם מקל מטאטא ומגב.

5. על פי עובדות האישום השני, מאז הייתה המתלוננת בגן, טרם החלה ללמוד בבית הספר, נהג המערער להכותה באמצעות מקל מטאטא, מגב, וכבל חשמל. בחלק מהמקרים נזקקה המתלוננת לטיפול רפואי שכלל הדבקה או תפירת פצעים. באחד מאותם המקרים, ביום 5.8.2009, חבט המערער בידה של המתלוננת במקל מטאטא עד שידה התנפחה. המתלוננת נלקחה לבית החולים, שם מסרה אמה כי המתלוננת נפלה. עוד, בסמוך ליום 10.10.2009, כעס המערער על המתלוננת מפני שהאוכל שבישלה לא היה לטעמו, ומשכך הורה לה לשים את ידיה בכיור, ושפך עליה מרק חם. בעקבות זאת נגרמו למתלוננת כוויות.

במקרה נוסף המתואר באישום השני, ביום 3.1.2012 רדף המערער אחר המתלוננת בביתם והצליף בידיה, אשר סוככו על ראשה מפני המכות שהפליא בה. במקרה זה, ראה האח את מעשי המערער, דחף אותו, והורה למתלוננת לצאת מהבית. המתלוננת ברחה לבית מורתה, אשר הפנתה אותה לקבלת טיפול רפואי, שם סיפרה המתלוננת כי נפגעה מדלת תא מטען של אוטובוס. על פי עובדות האישום השני, לאחר מכן, בזמן ששהתה בפנימייה התקשרה המתלוננת למערער בנוכחות אם הבית ושאלה מתי יפסיק להכותה, לכך השיב המערער כי עשה כן רק כאשר "תתן לו את כולה", קרי תאפשר לו להחדיר את איבר מינו לאיבר מינה (להלן: השיחה בנוכחות אם הבית). לאחר מכן התקשרה אמה של המתלוננת אליה וביקשה ממנה לחדול מתלונתיה.

בהמשך, לפי המפורט בכתב האישום, המערער הגיע לפנימייה של המתלוננת, שם הודיעה לו כי אם לא ישתנה היא תספר על מעשיו. בתגובה, המערער איים עליה שיפגע בה אם תספר. אחר דברים אלה, פנתה המתלוננת למרכזת שלה בפנימייה, וסיפרה כי המערער אחראי למעשי האלימות כלפיה. בתגובה התקשרה המרכזת למערער ושוחחה עמו. עם שובה של המתלוננת לבית הוריה בסוף השבוע, הכה המערער את המתלוננת בחוזקה באמצעות מקלות מטאטא, דבר אשר גרם למתלוננת לפציעתה.

6. על פי האישום השלישי, כאשר הגיעו שוטרים לחפש את המערער בביתו, הוא הסתגר באחד החדרים, לא הסכים לצאת אליהם, ונעצר רק לאחר שהשוטרים בעטו בדלת.

7. בתשובתו לכתב האישום, הכחיש המערער את כל העובדות המפורטות באישומים למעט היותה בתו, העובדה שהם מתגוררים באותה הכתובת והעובדה שהמתלוננת שהתה בפנימייה ושבה לבית הוריה אחת לשבועיים

לערך. אשר לאישום השלישי, טען המערער כי השוטרים פרצו את הדלת טרם הספיק לפתוח אותה. עוד, במענה לכתב האישום, המערער הדגיש כי בחקירתו הראשונה במשטרה הכחיש את המיוחס לו, ובחקירתו השנייה הודה הודאה חלקית - אולם לשיטתו, הודאה חלקית זו ניתנה תחת לחץ, ופרטיה אינם תואמים את דברי המתלוננת.

בית המשפט המחוזי

8. ביום 13.5.2015 הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער, כמפורט בפסקה 2 לעיל. בהכרעת דינו, בית המשפט המחוזי סקר את גרסתה של המתלוננת, את גרסתו של המערער וכן את יתר העדויות שנגבו בתיק. בית המשפט התייחס לכך שבדומה לתיקי עבירות מין אחרות, מדובר בתיק אשר מחייב להעדיף אחת הגרסאות - זו של המתלוננת או זו של המערער - וכי בשתיק קיימים קשיים. בית המשפט שטח את התפתחות תלונתה של המתלוננת, אשר התלוננה וחזרה בה מספר פעמים - לטענתה בשל לחצים שהופעלו עליה מצד המשפחה, וכן ציין כי המתלוננת "נעלמה" לחו"ל בסמוך למועד עדותה בנסיבות תמוהות. לצד זאת, התייחס בית המשפט לגרסתו של המערער, אשר תחילה הכחיש את המעשים, אחר כך הודה בחלקם, ולאחר מכן חזר בו מהודאתו זו וטען כי נעשתה תחת לחץ ולאור הבטחה מצד חוקר המשטרה שאם יודה ירצה עונש מאסר של חודש בלבד. לבסוף, בית המשפט המחוזי קבע כי גרסתה של המתלוננת אמינה, וביכר אותה על פני גרסתו של המערער, אותה מצא כלא אמינה - כפי שיפורט להלן.

תחילה בחן בית המשפט את מהימנותה של המתלוננת. בית המשפט עמד על הצורך לבחון עדויות של נפגעי עבירות מין במשנה זהירות, תוך הבנה והתחשבות בטרומה שעברו. הודגש כי בעניינה של המתלוננת נכונים הדברים ביתר שאת, נוכח מסכת האיומים, האלימות ועבירות המין מהן סבלה מצד בני משפחתה ונוכח הלחצים הכבדים המופעלים עליה מצד הסובבים אותה. בית המשפט התרשם כי עדותה של המתלוננת אמינה וכי קיימים הסברים לבעיות שעולות מעדותה. בית המשפט קבע, כי אמנם המתלוננת חזרה בה מטענותיה מספר פעמים, אך אין בכך כדי לקעקע את מהימנותה. בתוך כך, בית המשפט עמד על השתלשלות האירועים בעניינה של המתלוננת, אשר חזרה בה מתלונתה ולאחר מכן עמדה על תלונתה - זאת לצד מפגשיה של המתלוננת עם בני משפחתה. לאור בחינה זו, בית המשפט מצא כי חזרותיה של המתלוננת מתלונתה נבעו מלחץ שהופעל עליה, כפי שיבואר להלן.

בית המשפט פירט, כי בפעם הראשונה חזרה בה מעדותה לאחר שאמה הטיחה בה האשמות בטלפון, ולאחר שאחותה הקטנה האשימה אותה שבגלל מעשיה המערער נלקח למעצר. בפעם השנייה חזרה בה מעדותה בפני עובדת סוציאלית, לאחר ששהתה בבית הוריה: יום אחרי ששבה מהפנימייה לבית הוריה, הגיעה המתלוננת למשרדה של העובדת הסוציאלית בליווי אמה, שם סיפרה כי בדתה את התלונה על מנת שישלחו אותה למשפחה אמנת כדי שתוכל לבצע יישור שיניים - זאת בעידודה של הפסיכולוגית בפנימייה. בית המשפט הוסיף וציין, כי גרסתה זו הלמה את טענת המערער בחקירתו מספר ימים קודם לכן, שם טען כי המתלוננת בדתה את תלונתה בעצת הפסיכולוגית בפנימייה. בית המשפט המחוזי המשיך וביאר, כי בחלוף כעשרה ימים הגיעה המתלוננת לתחנת המשטרה, שם, כאשר הייתה לבדה עם חוקרת המשטרה בחדר, סיפרה כי כל טענותיה נגד המערער נכונות. עם זאת, המתלוננת ביקשה שהחוקרת תאמר לאחיה, שהמתין מחוץ לדלת, כי היא ביטלה את תלונתה. בנוסף, בית המשפט פירט כי המתלוננת חזרה בה מתלונתה בפעם השלישית במהלך הדיונים בבית המשפט - כאשר באחד הדיונים התפרצה המתלוננת ואמרה: "הוא חף מפשע, הכל הבל הבלים".

בית המשפט התרשם כי המתלוננת "נקרעה בין הרצון לחשוף את מעשיו של הנאשם ובין החשש מפני פגיעה

במשפחתה" (עמ' 34 להכרעת הדין), והסביר כי מדובר בתופעה מוכרת בעבירות מין במשפחה, שאין בה כדי לפגוע במהימנות גרסתה של המתלוננת. אשר לחזרתה הראשונה של המתלוננת מתלוננתה, ציין בית המשפט כי זו נעשתה בסמוך לשיחתה עם בני משפחתה והסביר כי נעשתה נוכח לחץ שהפעילו עליה; אשר לחזרתה השנייה מתלוננתה, בית המשפט מצא חזרה זו כבלתי סבירה, בין היתר נוכח עדות הפסיכולוגית בבית המשפט ונוכח היעדר הסבירות כי הפסיכולוגית היא זו שהניעה את המתלוננת לבדות את התלונה; אשר לחזרתה השלישית מתלוננתה, קבע בית המשפט המחוזי כי זו נעשתה נוכח העובדה שהמתלוננת התרשמה מהקשיים של אביה בבית הכלא. לפיכך, דחה בית המשפט המחוזי את טענת המערער לפיה חזרתה של המתלוננת מתלוננתה פוגעות במהימנותה.

9. על יסוד הדברים, מצא בית המשפט המחוזי את גרסתה של המתלוננת ביחס לפגיעות המיניות והאלימות של המערער כלפיה - כאמינה. בית המשפט קבע כי מדובר בסיפור הגיוני ואמין, הנתמך בראיות וביחזוקים משמעותיים. יתרה מזאת, בית המשפט עמד על כך שהמתלוננת תיארה את מעשי הליבה של הפגיעה באופן עקבי: המתלוננת תיארה בשלוש הודעות שמסרה את המעשים בחדר העבודה ואת המעשים במהלך השבעה, ותיארה פעמיים את המעשים במקלחת. עוד, בית המשפט קבע כי מהימנותה של המתלוננת עולה גם מהתייחסותה לזמנים, לתקופות ולמקומות ספציפיים. כמו כן, בית המשפט המחוזי ביסס את מהימנותה של המתלוננת על העובדה שלא העצימה את המעשים ונצמדה לאמת, תיארה תכנים מיניים לפי עולם המושגים שלה, ותיארה את התחושות הסובייקטיביות שלה ביחס למעשים. בית המשפט שלל אפשרות של הפללת שווא, בקבעו כי לא נמצא כל מניע או הסבר הגיוני לכך שהמתלוננת תמציא עלילה כה זדונית, וכי טענותיו של המערער לסיבות להפללה אינן סבירות ואינן נתמכות בראיות.

10. יתר על כן, בית המשפט קבע כי קיימים חיזוקים לעדותה של המתלוננת. ראשון, הודאתו של המערער בחקירתו במשטרה. מהמזכר שכתב השוטרי שי יאסו לאחר החקירה, עולה כי המערער החל לבכות וסיפר לו שהוא נגע במתלוננת בעבר, דחף אצבעות לישבנה, ליטף את איבר מינה ואת חזה - אך טען שהיא זו שביקשה שיעשה זאת. בחקירתו המוקלטת זמן קצר לאחר מכן, הודה שהכניס אצבעו לפי הטבעת שלה, הדגים כיצד עשה זאת, כיצד נגע באיבר מינה וכיצד נגע בחזה, ואישר כי יתכן שנהג בה באלימות בהיותו תחת השפעת אלכוהול. בעדותו בבית המשפט העלה המערער טענות סותרות לגבי סיבת הודאתו, ובהן כי אמר את הדברים בעצתו של השוטרי שי יאסו, שהבטיח לו שישוב לביתו בתוך חודש אם יעשה כן; ושהחליט להודות במעשים שלא עשה ואז להתאבד. בית המשפט מצא כי הסברים אלה אינם הגיוניים, מלאי סתירות ואינם מסבירים את שתי ההודאות בשתי החקירות. בית המשפט דחה את טענתו של המערער לפיה הודה במעשים לאור עצתו של השוטרי שי יאסו, ולא מצא כל פגם בהודאת המערער בחקירתו המוקלטת.

חיזוק שני מצא בית המשפט בשיחה בנוכחות אם הבית. בית המשפט הדגיש, כי לפי עדותה של אם הבית ששמעה את השיחה בטלפון, המתלוננת שאלה "מתי זה ייגמר" והמערער ענה "אני לא יודע מה את רוצה", אזי השיבה לו המתלוננת "על מה שהיה בבוקר ובשבעה" והוא ענה "בימות המשיח" (ראו עמ' 44 להכרעת הדין). בית המשפט מצא כי תגובתו ותשובותיו התמוהות של המערער מחזקות את טענותיה ומחלישות את עמדתו שלו.

החיזוק השלישי שציין בית המשפט הוא מצבה הנפשי של המתלוננת. בתוך כך התייחס בית המשפט למצוקתה של המתלוננת במהלך עדותה בבית המשפט, וכן לעדותה של אם הבית בפנימיה, שציינה כי לאחר שהמתלוננת חשפה בפניה את הפגיעות המיניות, המתלוננת הייתה לחוצה וסבלה מכאבים בחזה, וכי למחרת היום הייתה היסטרית ולא רגועה, ולכן פנתה לפסיכולוגית של הפנימיה. בנוסף, התייחס בית המשפט לעדותה של אישה נוספת מהפנימיה, לה סיפרה המתלוננת את מצוקתה, ואשר העידה על הלחץ בו הייתה נתונה המתלוננת.

חיזוק רביעי מצא בית המשפט בתיקה הרפואי של המתלוננת, המצביע על התאמה בין מועד הפגיעות האלימות עליהן דיווחה המתלוננת לבין מועדי מסמכים רפואיים המצביעים על טיפולים "לא שגרתיים". בתוך כך, פירט בית המשפט בנוגע לחבלתה של המתלוננת מיום 3.1.2012 - לענין זה נקבע כי עדותה של המתלוננת מהימנה, זאת על יסוד ההתאמה בין גרסתה לגרסה של המרכזת בפנימייה, על יסוד התיקוד הרפואי מיום הפגיעה ועל יסוד היעדר הסבירות כי הפגיעות אכן נעשו מפגיעה על ידי דלת תא מטען של אוטובוס. בית המשפט מצא את מהימנותה הגבוהה של עדות זו כמחזקת את מהימנות גרסתה הכוללת של המתלוננת.

11. לאחר מכן בחן בית המשפט המחוזי את מהימנותו של המערער. בית המשפט קבע כי עדותו הותירה רושם שלילי, ולא נתן בה כל אמון. בית המשפט ביסס מסקנתו זו על סמך מסכת שקרים וסתירות בעדותו של המערער, אשר פורטה בהרחבה בהכרעת הדין. בין היתר, צוינו עדותו בנוגע לשיחה בנוכחות אם הבית - אשר נסתרה על ידי אם הבית; הודאתו החלקית במעשים, נסיונותיו לייחס את המעשים ליוזמה של המתלוננת במצבים בהם היה שיכור, ונסיונותיו לצמצם את משך התקיימות המעשים - אשר נסתרו בהודעותיו השונות במשטרה או בעדותו בבית המשפט; והערותיו השונות במהלך מסירת עדויותיו, המעידות על התייחסות מינית שלו כלפי המתלוננת. בנוסף, עמד בית המשפט על כך שהמערער ניסה להרחיק עצמו מעצם אפשרות ביצוע העבירות, ועל כך שייחס את הפללתו לגורמים חיצוניים כגון חוקרי המשטרה וגורמים בפנימייה שבה למדה המתלוננת - טענה שדחה בית המשפט כבלתי אמינה. נוסף על האמור לעיל, התייחס בית המשפט המחוזי גם למהימנותם של עדי ההגנה ומצא את עדויותיהם כבלתי אמינות. בית המשפט קבע כי עדויות אלו הותירו רושם שלילי, כי העדים החליטו להתאים עדותם לטענות המערער ואף השתמשו במילים דומות.

12. על יסוד כל האמור, בית המשפט המחוזי הרשיע פה אחד את המערער, וגזר עליו את העונשים שפורטו בפסקה 2 לעיל. מכאן הערעור שלפנינו.

טענות הצדדים בערעור

13. בערעור לפנינו, גורס המערער כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שמצא את עדותה של המתלוננת כמהימנה ובכך שהרשיע אותו. המערער מבסס את ערעורו על מספר אדנים: ראשון, הוא טוען כי רצונה של המתלוננת לחזור בה מתלוננתה מספר פעמים מעיד על היעדר מהימנותה. המערער מפרט את הפעמים שבהן חזרה בה המתלוננת מתלוננתה, ועומד על הטעמים שנתנה לכך. לעמדתו, הטעמים שפירטה המתלוננת לחזרתה מעדותה - אמינים, ועל בסיסם יש מקום לזכותו.

שני, המערער סבור כי עדותה של המתלוננת היא עדות כבושה. הוא מדגיש כי בהודעתה האחרונה במשטרה וכן בעדותה בבית המשפט סיפרה פרטים שלא סיפרה לפני כן. אליבא דמערער, חשיפת הפרטים טפח אחר טפח מהווה עדות כבושה אשר מעידה על היעדר מהימנותה של המתלוננת.

שלישי, המערער סבור כי אין גרעין של אמת בתלונתה של המתלוננת. על מנת לסמוך עמדתו זו, הוא מפנה לשקרים שונים שסיפרה בעדותה. לשיטתו, המתלוננת שיקרה בין היתר ביחס לעצם קיומה של חדירה לפי הטבעת, ביחס למועד התקיימות אירוע המקלחת, וביחס לטענותיה הנוגעות לגילוח ערוותה. כן גורס המערער, כי העובדה שסיפרה על החדרת אצבעות המערער לאיבר מינה רק בעדותה השלישית במשטרה מהווה שקר, וכך גם העובדה שלא העלתה במפורש את המעשים המיניים בשיחה בנוכחות אם הבית. בנוסף, המערער טוען כי המתלוננת היא בעלת

"אישיות מסוכסכת הנשלטת על ידי הדמיון", זאת אף שלא צירף חוות דעת מתחום בריאות הנפש בעניינה. עוד, המערער מפרט כי התופעות הרגשיות המלוות בדרך כלל מתלוננת בעבירות מין לא עלו בעניינה של המתלוננת, דבר אשר מצביע לשיטתו על היעדר אמינותה. כמו כן, המערער טוען כי אף שהמתלוננת טענה שגורמים נוספים תקפו אותה מינית, לא ננקטו הליכים משפטיים בעניינם של האחרים.

רביעי, המערער גורס כי אין לייחס כל משקל לעדות שנגבתה ממנו ביום 1.7.2012, בה הודה בביצוע מעשים מיניים בבתו, זאת נוכח מצב נפשי קשה שבו שרר, לשיטתו. לעמדתו, היה מקום לסיים את החקירה כאשר אמר שהוא מתכוון לשים קץ לחייו, והמשכה של החקירה היה פגם חקירתי משמעותי. זאת ועוד, הוא סבור כי אף אין בדברים שמסר באותה החקירה כדי לבסס את הרשעתו, משום שהמעשים עליהם דיווח בחקירתו אינם הולמים את תלונתה של המתלוננת. לגישת המערער, משלא נמצאו תימוכין לפרטים שמסר בעדותה של המתלוננת עצמה, יש לראות את הדברים שמסר כחסרי חשיבות, ולקבוע שנמסרו אך בשל מצבו הקשה בחקירה.

חמישי, המערער עומד על כך ששגה בית המשפט המחוזי בכך שלא ייחס אמינות לעדי ההגנה, ובפרט למנהלת הפנימייה ולמורה, אשר העידו לטובתו, ולשיטתו לא הייתה להן סיבה להעליל על המתלוננת. עוד גורס המערער, כי עדותן של רכזת הפנימייה והאישה הנוספת מהפנימייה לפיה המתלוננת הייתה בלחץ בעת שסיפרה להם על המעשים, מעידים דווקא על היעדר אמינותה, שכן לשיטת המערער מקור הלחץ היה העובדה שהיא משקרת.

14. לחלופין, טוען המערער נגד גזר הדין. לגישתו, העונש שהוטל עליו מחמיר עמו ולא מייחס משקל מספיק לנסיבותיו האישיות. הוא מטעים כי היה מקום להטיל עליו עונש קל יותר לאור היותו סופר סת"ם, בשל העובדה שאשתו נותרה לטפל לבדה בשבעת ילדיהם, ונוכח היעדרו של עבר פלילי בעניינו. בנוסף, המערער טוען כי סכום הפיצויים שהושת עליו חורג מהסכום שנהוג להטיל במקרים דומים.

15. מנגד, המשיבה סבורה כי יש מקום לדחות את הערעור. לשיטתה, הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי - לרבות קביעותיו ביחס למהימנותה של המתלוננת, המערער והעדים - מפורטת ומנומקת, ואין מקום להתערב בה. המשיבה מדגישה כי העובדה שהמתלוננת מסרה גרסאות שונות אינה מובילה למסקנה כי אף אחת מהגרסאות אינה אמינה. זאת, היות שעסקינן בעבירות מין בהן מקובל כי קיימים אי דיוקים, והיות שהמתלוננת הייתה מצויה בלחצים כבדים לחזור בה מתלונתה.

המשיבה מפרטת את רצף האירועים שליווה את התפתחות תלונתה של המתלוננת, אשר פורט בהכרעת הדין, וגורסת כי מתוכו עולה מהימנותה של המתלוננת. המשיבה מדגישה כי המתלוננת פירטה את הלחצים הכבדים שהופעלו עליה במהלך חקירת הפרשה בישיבות ההוכחות שהתקיימו. על יסוד הדברים, המשיבה גורסת כי קיימת התאמה בין רצונה של המתלוננת לחזור בה מתלונתה, לבין מפגשיה עם בני משפחתה, ומשכך אין לראות בחזרתה מתלונתה כפוגעות במהימנותה.

יתר על כן, המשיבה מטעימה כי נסיבות חייה של המתלוננת, לרבות העובדה שגדלה בסביבה חרדית והניתוק ממשפחתה הקרובה - הן הסיבות לכך שלא שיתפה בכל המעשים המיניים שבוצעו בה מלכתחילה, אלא חשפה אותם באופן מתפתח. בנוסף, המשיבה דוחה את טענת המערער בנוגע לאישיותה של המתלוננת או היעדרם של פרצי רגשות בעדותה, זאת נוכח היעדרה של הבחנה רפואית בנושא, ועל סמך התרשמות הערכאה הדיונית שמצאה את עדותה

אמינה. כמו כן, מפנה המשיבה לחיזוקים לעדותה של המתלוננת עליהם עמד בית המשפט המחוזי, לרבות הודאתו החלקית של המערער, התעודות הרפואיות התומכות באירועי האלימות, שיחת הטלפון בנוכחותה של אם הבית ומצבה הנפשי של המתלוננת.

יתרה מכך, המשיבה דוחה את טענות המערער בנוגע לפגמים בחקירתו שלו, זאת היות ששוחח עם עורך דינו בין חקירותיו במשטרה, והיות שלא נפלו כל פגמים בהודאותיו בחקירה המוקלטת, לגישה.

16. בנוסף, המשיבה סבורה כי יש לדחות גם את טענותיו של המערער לגבי גזר דינו. המשיבה טוענת כי המעשים החמורים שביצע המערער הביאו לפגיעה חמורה במתלוננת, ומדגישה כי הוא לא לקח אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה. עוד, לטענת המשיבה, העונש שהוטל הולם את הענישה המקובלת בעבירות מסוג זה, ולכן אין מקום להתערב בו. זאת ועוד, מצינת המשיבה כי טרם שולמו הפיצויים למתלוננת.

דיון והכרעה

הערעור על הכרעת הדין

17. אקדים ואומר שמצאתי כי הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי נכונה, ומנומקת כדבעי, ואיני רואה מקום להתערב בה. בית המשפט בחן ביסודיות את הראיות והעדויות שהוצגו בפניו, התייחס לקשיים שעולים הן מגרסתה של המתלוננת והן מגרסתו של המערער, ובצדק ביכר את גרסתה.

18. עיקר טענותיו של המערער נוגעות לממצאי המהימנות של הערכאה הדיונית. כידוע, הלכה היא מלפני בית משפט זה כי ערכאת הערעור לא תתערב בממצאי מהימנות ובממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים כאשר קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות זו, או כאשר הגרסה שנתקבלה אינה מתקבלת על הדעת (ע"פ 6295/05 וקנין נ' מדינת ישראל, פסקאות 36-38 (25.1.2017); ע"פ 2960/14 חזן נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (18.1.2017); ע"פ 7532/12 איטל נ' מדינת ישראל, פסקאות 133, 137 (11.12.2016)). הלכה זו יפה גם כאשר עסקין בעבירות מין, ועבירות מין במשפחה בפרט, אשר פעמים רבות העדות היחידה לביצוען היא עדותה של הנפגעת (ע"פ 1183/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (21.2.2017) (להלן: ע"פ 1183/15); ע"פ 3636/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (19.6.2016) (להלן: ע"פ 3636/15); ע"פ 150/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (6.5.2010)). על יסוד הלכות מנחות אלו, אבחן את טענותיו של המערער כסדרן.

19. כאמור, המערער גורס כי שגה בית המשפט המחוזי כשקבע שעדותה של המתלוננת מהימנה, זאת חרף העובדה שחזרה בה מתלוננתה מספר פעמים וחרף העובדה שכבשה את עדותה, כך לשיטתו, בכך שלא ציינה את כלל פרטי המעשים כבר בעדותה הראשונה במשטרה. אין בידי לקבל טענתו זו. אמנם, חזרה של מתלוננת מעדותה, בעיקר בעבירות מין - בהן מדובר פעמים רבות בהכרעה בין גרסתה לבין גרסת הפוגע - מעוררת קשיים. ואולם, ככלל אין להתעלם מכך שהליך הגשתה וביורה של תלונה בעבירות מין הוא קשה עבור המתלוננת, בעיקר כאשר מדובר בתלונה נגד אדם קרוב, מבין בני המשפחה או בני הקהילה. במקרים מסוג זה, יתכן שיופעלו לחצים קשים על המתלוננת למשוך את תלונתה - הן לחצים שמקורם בסביבה החיצונית והן לחצים שמקורם ברצונה של המתלוננת שלא לפגוע באדם

הקרוב שפגע בה. בית משפט זה הכיר לא אחת בכך שלחצים עלולים להביא לביטולן של התלונות ולמסירתן מחדש בשלב מאוחר יותר (והשוו: ע"פ 2331/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 31 (13.10.2015); ע"פ 3744/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (11.2.2008); ע"פ 9902/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 16-18 (16.7.2007)). ככלל, סבורני כי אין בעובדה שמתלוננת חזרה בה מתלוננת ולאחר מכן ביטלה את ביטול התלונה - קרי, עמדה על תלונתה לבסוף - כדי לפגוע בהכרח במהימנותה. דברים אלה יפים גם בעניינה של המתלוננת, אשר חוותה מסכת לחצים משמעותית מצד בני משפחתה על מנת שתחזור בה מתלוננתה.

בית המשפט המחוזי התייחס בהרחבה ובפירוט למסכת הלחצים שהופעלו על המתלוננת מצד משפחתה ומצד סביבתה הקרובה, וקבע כי "ניתן לראות באופן ברור ומגמתי שהיא חזרה בה מטענותיה בכל פעם שהייתה נתונה ללחצים משפחתיים ואחרים" (עמ' 32-35 להכרעת הדין). מצאתי לאמץ את מסקנת בית המשפט המחוזי לפיה הופעלה מסכת לחצים על המתלוננת - זאת על סמך בחינת חומר הראיות בעניין חזרתה של המתלוננת מתלוננתה, ועל סמך נימוקיו המפורטים של בית המשפט המחוזי בעניין, אשר לא מצאתי בהם כל רבב. כך, למשל, ביסוס אחד למסכת הלחצים שבה הייתה נתונה המתלוננת, ניתן למצוא בעדותה במשטרה ביום 23.7.2012, לאחר שחזרה בה מתלוננתה בפני העובדת הסוציאלית. בעדותה, מסרה לחוקרת כי כל אשר סיפרה בתלוננתה היה אמת, ובתשובה לשאלת החוקרת מדוע סיפרה ששיקרה, ענתה המתלוננת "הלחץ שלי שיעפיו [צ"ל "שיעיפו" - ס.ג.]. אותי מהבית אני לא רוצה ללכת למשפחת אומנה אני רוצה להיות בבית שלי" (נ/14). לאחר שהמתלוננת סיפרה לחוקרת המשטרה כי המעשים אכן התקיימו, ביקשה מאותה החוקרת שתספר לאחיה, אשר המתין למתלוננת מחוץ לחדר החקירות, שהיא חזרה בה מעדותה (ת/8ג). סבורני כי בחינת עדותה של המתלוננת במשטרה ביום זה מצביעה על הלחץ שבו היא הייתה שרויה. כך גם, בחינה כוללת של האירועים - הן אלו שקדמו לחזרתה מעדותה והן אלו שהתרחשו עובר לחזרתה אלו - מעידה על הלחץ שהופעל עליה, ואשר מהווה הסבר הגיוני לחזרתה מעדותה. משכך, אינני סבור כי חזרתה של המתלוננת מעדותה פוגעת במהימנותה או מצביעה על כך שיש לבכר דווקא את גרסתו של המערער, ועל כן אני דוחה את טענתו זו של המערער.

20. טענה נוספת שהעלה המערער היא שעדותה של המתלוננת היא עדות כבושה, המעידה, לשיטתו, על היעדר מהימנותה. על מנת לבסס טענתו זו, תמה המערער בין היתר "האם יעלה על הדעת שתציין בעדות השנייה שהיה רק אירוע אחד של חדירה לפי הטבעת, ובעדות הבאה תספר שזה קרה מספר פעמים?" (עמ' 4 לעיקרי הטיעון). בהקשר זה, ראוי לשוב ולהדגיש, כי התשובה שניתנה לשאלה זו בבית משפט זה היא חיובית. פעמים רבות מציגות נפגעות עבירות מין גרסה "דלה" של האירועים בחקירה הראשונה, ורק בהמשך חושפות את מלוא חומרת המעשים, זאת לאור החוויה הקשה של שחזור המעשים. לאחרונה עמד על הדברים חברי השופט א' שהם, בציינו:

"לעיתים, קורבנות לעבירות מין מציגים גרסה 'מתפתחת', בתארום את המעשים המיניים שבוצעו בהם, משום הקושי להכיר בטרומה שהיתה מנת חלקם, ויותר מכך, הם מתקשים לספר עליה לאחרים. לא פעם, הגרסה הראשונית, המתארת את המעשים המיניים, היא לאקונית, מאופקת ומרוככת... כאשר רק בשלב מאוחר יותר אוזר הקורבן את תעצומות הנפש הנדרשות כדי לגולל את מסכת הייסורים שחוה" (ע"פ 4481/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 58 (16.11.2016) (להלן: ע"פ 4481/14) (ההדגשה במקור - ס.ג.); וראו: ע"פ 7015/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 29 וההפניות שם (18.11.2012); ע"פ 10163/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (13.9.2010); וכן ראו על הקושי במתן עדות על תקיפה מינית: ע"פ 5585/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 28-30 (9.8.2016)).

מצאתי, כי גם בעניינה של המתלוננת, החשיפה המתפתחת של המעשים בחקירותיה השונות אינה מעידה על

היעדר אמינותה. ניתן להלום את החשיפה ההדרגתית של הפרטים הקשים בעניינה של המתלוננת, נוכח העובדה שבפעמים הראשונות שחשפה חלק מהדברים בפני נציגות החינוך בפנימייה, לא זכתה למענה תומך ואף נענשה על ידי הוריה עם שובה לביתה. הדברים עולים גם מעדותה של המתלוננת במשטרה ביום 26.6.2012, בגדרה מסרה כי פחדה לספר על המעשים המיניים בפנימייה שבה למדה מחשש שיסלקו אותה, היות שמדובר בפנימייה דתית; וכן מסרה כי התכוונה לספר למי שישאל אותה על מעשי האלימות, אך לא על המעשים המיניים כי "לא רציתי שידעו, ושלא יעיפו אותי מהפנימייה" (נ/11, שורות 47-49, 172). אשר על כן, מצאתי כי טענותיו של המערער בנוגע לחזרתה מעדותה או בנוגע להתפתחות עדותה - אין בהן כדי לפגוע במהימנותה. על יסוד האמור, שוכנעתי כי אין מקום להתערב בקביעותיו של בית המשפט המחוזי, אשר מצא את גרסתה של המתלוננת כמהימנה חרף התפתחות גרסתה. משכך, אף דין טענתו זו להידחות.

21. המערער מעלה טענות נוספות בנוגע למהימנותה של המתלוננת, וגורס כי לא היה מקום לתת אמון בגרסתה. המערער סומך טענתו זו על שקרים שעלו בעדותה, על מאפיינים בעייתיים הקיימים לשיטתו באישיותה, על העובדה שבמהלך עדותה בבית המשפט לא ניכרו בה תופעות לווי רגשיות המלוות עדויות של מתלוננות בעבירות מין פעמים רבות, ועל העובדה שהמתלוננת התלוננה על פגיעות מיניות גם מצד גורמים אחרים. אין בידי לקבל טענות אלו.

בית משפט זה הדגיש לא אחת כי נפגעות תקיפה מינית, ככלל בני האדם, אינן עשויות מקשה אחת, וכי חלקן ישמרו על חזות אדישה בעת מסירת עדותן חרף הקושי הטמון במסירת העדות (ראו: ע"פ 4481/14, פסקה 57; ע"פ 434/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 40 (4.2.2016); ע"פ 5920/13 אטלן נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (2.7.2015)). ויובהר, היעדרה של תגובה רגשית זו או אחרת אינה מצביעה על מהימנותה או היעדר מהימנותה של עדה פלוגית; מהימנות העדות תיקבע על בסיס מכלול השיקולים, לרבות הטון, אופן הדיבור, שפת הגוף וכן תוכן הדברים (ראו: ע"פ 8358/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (5.3.2017); ע"פ 8630/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 11-12 (19.2.2017); ע"פ 6375/02 בבקוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 419, 429 (2004)). קביעת מהימנות המתבססת על שיקולים אלה היא מסוג הקביעות בהן לערכאה הדיונית קיים יתרון מובנה, ולא בנקל תתערב בהן ערכאת הערעור (ע"פ 1183/15, פסקה 19; ע"פ 7590/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (27.11.2013)). נוסף על כך, לעניין אי-דיוקים או שקרים בעדותן של מתלוננות על עבירות מין, הלכה היא כי בשל ההשפעה הייחודית של עבירות מין על נפגעות עבירות אלו, בוחן בית המשפט האם קיים "גרעין של אמת" בעדותה של המתלוננת. אם כן, אף כאשר העדות אינה שלמה או עקבית, או כאשר היא כוללת פרטים לא מדויקים - אין בכך כדי לאיין לחלוטין את מהימנותה (ע"פ 6255/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.8.2016); ע"פ 434/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 47 (4.2.2016); ע"פ 2331/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (13.10.2015)).

בענייננו, כאמור, בית המשפט המחוזי קבע כי עדותה של המתלוננת מהימנה, חרף הקשיים בעדותה. בית המשפט ציין כי בעדותה תיארה המתלוננת באופן עקבי והגיוני את עיקרי המעשים, התייחסה למקומות ולזמנים ספציפיים, לא העצימה את המעשים ולא הגזימה בהם, כמפורט לעיל. כמו כן, הסתמך בית המשפט על שורה של חיזוקים חיצוניים לעדותה, ובהם הודאתו של המתלונן עצמו במשטרה, עדותה של אם הבית בפנימייה, מסמכים רפואיים התומכים בעדותה, וכן מצבה הנפשי. הדברים מבוססים, ואינני סבור כי בטעונו המערער יש כדי לאיין מהימנות זו. בפרט, מוקשית בעיני עמדתו של המערער לפיה המתלוננת שיקרה ביחס לקיומה של חדירה לפי הטבעת שלה - זאת כאשר בחקירתו המוקלטת מיום 1.7.2012 הוא מודה במעשים ואף מדגים בעזרת ידיו את שעשה (דקות 1:16-1:00; 9:15-7:10). לפיכך, לאחר שבחנתי בקפידה את מסקנות הערכאה הדיונית ואת האדנים שעליהם נשענות מסקנות אלו, נחה דעתי כי לא נפלה כל שגיאה בקביעת המהימנות של בית המשפט המחוזי (והשוו: ע"פ 842/14 שרעבי נ')

מדינת ישראל, פסקאות 26-27 (7.2.2017) (להלן: עניין שרעבי); ע"פ 3435/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 142 וההפניות שם (8.5.2014) (להלן: ע"פ 3435/13)). משכך, גם דין טענות אלו להידחות.

22. כזכור, המערער מעלה טענות נוספות שעניינן הודאותיו במשטרה. לשיטתו, אין לייחס כל חשיבות לחקירתו במשטרה מיום 1.7.2012, במסגרתה הודה בביצוע מעשים מיניים שונים במתלוננת. בתוך כך, המערער טוען כי עדותו במשטרה אינה מהימנה, נוכח העובדה שחזר בו ממנה, ונוכח אי התאמה בין הודאתו לבין תלונתה של המתלוננת. עוד הוא מפרט, כי הוא היה במצב נפשי קשה במהלך חקירתו, אך נשלח לבדיקה פסיכיאטרית בבית החולים ברזילי רק לאחר סיום החקירה. לגישתו, עצם העובדה שנשלח לבדיקה עם סיום החקירה מעידה על המצב הנפשי הקשה שהיה שרוי בו, ולכן הוא סבור שאין לייחס להודאתו בחקירה זו כל משמעות. טענה אחרונה זו הועלתה גם בבית המשפט המחוזי ונדחתה. בית המשפט המחוזי התייחס לסיבות שנתן המערער לחזרתו מהודאתו, ושלל אותן כבלתי אמינות ובלתי הגיוניות - זאת בין היתר נוכח הסתירות שבעדותו, נוכח התייחסותו המינית למתלוננת, ונוכח נסיונותיו למזער את חלקו במעשים ולהרחיק עצמו מהם באופן בלתי אמיין ובלתי הגיוני. מסקנות אלו מעוגנות היטב בחומר הראיות ומנומקות כדבעי, ואיני רואה מקום להתערב בהן (וראו: ראו פסקה 18 לעיל; ע"פ 4481/14, פסקה 66; ע"פ 9351/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (16.7.2015); עניין שרעבי, פסקאות 26-27; ע"פ 3435/13, פסקה 142 וההפניות שם). יתרה מזאת, בחנתי את חומרי חקירתו של המערער במשטרה ולא מצאתי כי התקיימו בה פגמים, זאת בפרט נוכח העובדה שהוא נועץ בעורך דינו בין שתי חקירותיו, ונוכח התרשמותי מהקלטת חקירתו במשטרה - אשר אינה מעלה חשש בעיני להודאה שאינה מרצון חופשי. כמו כן, איני סבור שהעובדה שהמערער לא הודה במפורש בכל המעשים עליהם התלוננה המתלוננת מנביעה כי יש לבכר את גרסתו על פני גרסתה. מבחינת חקירתו המצולמת, התרשמתי כי המערער ניסה להקטין את חלקו במעשים, ובעקבות שאלות חוזרות של החוקרת חשף עוד ועוד מהמעשים שביצע. לכן, סבורני כי הגרסה שמסר במשטרה מהווה גרסה חלקית, המעידה על גרעין האמת בתלונתה של המתלוננת. משכך, ראיתי לנכון לאמץ את קביעות בית המשפט המחוזי לפיה עדותו של המערער במשטרה מהימנה, וכי היא מחזקת את גרסתה של המתלוננת. על כן, דין טענותיו אלו להידחות.

23. לבסוף, המערער טוען כי שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי עדי ההגנה לא היו מהימנים. לעמדתו, היה מקום לקבל את עדותם, ועל בסיסה לבכר את גרסתו שלו על פני גרסתה של המתלוננת. גם טיעון זה אין בידי לקבל. ראשית, כלל נקוט הוא כי ניתן לבסס הרשעה בעבירות מין על סמך עדותה היחידה של נפגעת העבירות, זאת במקרים שבהם פירט בית המשפט את הטעמים להעדפת גרסתה של מתלוננת על גרסתו של נאשם (ראו: סעיף 54א(ב) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971; עניין ע"פ 3636/15, פסקה 30; ע"פ 3435/13, פסקה 142 וההפניות שם). לפיכך, ניתן היה להסתפק בכך שבית המשפט המחוזי מצא את עדותה של המתלוננת מהימנה ואת עדותו של המערער כבלתי מהימנה, זאת על סמך נימוקים מפורטים כדבעי - כפי שאכן עשה. לכן, אף אם הייתי מקבל את טענתו זו של המערער, איני סבור כי היה בה כדי להביא לקבלת הערעור.

שנית, אף לגופן טענותיו של המערער בנוגע לעדי ההגנה אין מקובלות עליו. בית המשפט המחוזי התייחס לעדותם של עדי ההגנה, אחד אחד, לקשיים שעלו מעדויותיהם, להתאמות בין עמדותיהם ולחשש שהופעלו עליהם לחצים, ועל בסיסם מצא כי שמהימנותם נמוכה. איני סבור כי נפלה כל שגגה בקביעת בית המשפט המחוזי בנוגע למהימנות עדי ההגנה. כך, למשל, דודתה ודודה של המתלוננת, אחיה ואחיו של המערער, השתמשו שניהם בביטוי "דמיונית" כדי לתאר את המתלוננת בבית המשפט, כאשר הדוד הגדיל לעשות ופתח את עדותו בתיאור זה מבלי שנשאל על כך (עמ' 377, 393-395, 410 לפרוטוקול). בנסיבות המקרה שלפנינו, התאמה זו מעלה חשש להתאמת הגרסאות, ומורידה ממהימנותם של העדים. בנוסף, לא מצאתי כי נפלה שגיאה בקביעת בית המשפט המחוזי לפיה עדותו של האח

אינה מהימנה. זאת, בין היתר, נוכח סתירות בעדותו. כך, למשל, האח פתח את עדותו באמירה לפיה הוא מבלה את כל שעותיו בבית, וכי אם היה חושד במעשים מסוימים במתלוננת היה בודק וחוקר (עמ' 464-465 לפרוטוקול) - ולעומת זאת, באמירתו בהמשך כאשר נשאל מדוע לא העיד במשטרה לטובת אביו, סיפר כי הוא "לא בן אדם שחוקר ומנסה לבדוק דברים" (עמ' 470-471 לפרוטוקול). על יסוד הדברים, ונוכח נימוקיו המפורטים של בית המשפט המחוזי בנוגע להתרשמותו ממהימנותם של העדים, לא מצאתי כל פגם בקביעות בית המשפט המחוזי בנוגע להיעדר מהימנותם של עדי ההגנה, ומשכך לא מצאתי להתערב בקביעות אלו. על כן, גם דינן של טענות אלו להידחות.

24. על יסוד המקובץ, סבורני כי יש לדחות את הערעור על הכרעת הדין, ולהותיר את הרשעת המערער על כנה.

הערעור על גזר הדין

25. גם את טענותיו של המערער בנוגע לגזר דינו לא מצאתי לקבל. הלכה ידועה היא שערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש שנקבעה על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם העונש שנגזר חורג במידה ניכרת מרמת הענישה הנוהגת במקרים דומים (ראו: ע"פ 9079/16 מיארה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (9.3.2017); ע"פ 4360/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (8.3.2017) (להלן: ע"פ 4360/15); ע"פ 1072/15 שייניס נ' מדינת ישראל, פסקה 41 (10.11.2015)). לשיטתי, אין עניינו של המערער אחד מאותם המקרים המצדיקים התערבות בגזר הדין, ואבאר.

26. העבירות שבהן הורשע המערער חמורות ביותר. המערער ניצל לרעה את כוחו ואת השפעתו על בתו על מנת לספק את צרכיו המיניים, ואף נקט כלפיה באלימות קשה, זאת במשך תקופה ארוכה. במעשיו גרם המערער לפגיעות משמעותיות במתלוננת, אשר השפעתן ניכרת גם שנים לאחר המעשים - כך לפי תסקיר נפגעת העבירה בעניינה. עבירות מסוג זה פוגעות בערכים מוגנים חשובים, ובהם השמירה על כבודו, גופו ונפשו של האדם, זכותו לאוטונומיה על גופו, והאמון בתוך התא המשפחתי (ע"פ 4360/15, פסקה 9; ע"פ 7433/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (17.5.2016); ע"פ 8376/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.8.2016)). בית משפט זה חזר והדגיש את הצורך בענישה קשה במקרים של עבירות מין בתוך המשפחה המכוונות כלפי קטינים, ענישה שתשקף את סלידתה העמוקה של החברה ממעשים אלה, את הפגיעות העמוקות שנגרמות לקטינים ואת האינטרס הציבורי במיגור התופעה (ראו: ע"פ 7304/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (13.3.2017) (להלן: ע"פ 7304/15); ע"פ 2336/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (10.1.2017); ע"פ 5725/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (4.8.2016)).

בערעור על גזר דינו, המערער תולה את יהו בנסיבותיו האישיות, לאורן היה מקום להקל בעונשו, כך לשיטתו. לא מצאתי מקום לקבל טענותיו אלו, וזאת משלושה טעמים עיקריים. ראשית, הלכה היא כי בגזירת עונשם נאשמים המבצעים עבירות מין בקטינים בני משפחתם, יש לבכר את שיקולי הגמול וההרתעה על פני נסיבותיהם האישיות של הנאשמים (ע"פ 7304/15, פסקה 8; ע"פ 4360/15, פסקה 12; ע"פ 7661/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (4.1.2016)). שנית, מצאתי כי בית המשפט המחוזי שקל כראוי את מכלול השיקולים הרלוונטיים בעניינו של המערער, לרבות נסיבותיו האישיות, ואיני רואה לנכון להתערב בקביעותיו בעניין זה. שלישית, נוכח נסיבות ביצוע העבירות ונסיבותיו של המערער, סבורני כי העונש שנגזר עליו הוא הולם, ואינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת (והשוו: ע"פ 4360/15, פסקה 11 וההפניות שם). משאלה הם פני הדברים, סבורני כי בית המשפט המחוזי התייחס למכלול השיקולים בעניינו של המערער, לרבות נסיבותיו האישיות, ולא ראיתי מקום להתערב בגזר דינו.

27. לבסוף, סבורני כי גם טענותיו של המערער בנוגע לפיצוי שהוטל עליו, דינן להידחות. כידוע, חובת פיצויים לנפגע עבירה מכוח סעיף 77 לחוק העונשין משקפת את הנזק או הסבל שנגרמו לנפגע, ומטרתה לשפות את הנפגע על הנזק שנגרם לו (ע"פ 3848/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (21.2.2017); ע"פ 1076/15 טווק נ' מדינת ישראל, פסקה יב לפסק דינו של המשנה לנשיאה א' רובינשטיין, פסקאות 12-13 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז, פסקה 6 לפסק דינו של השופט א' שהם (7.6.2016)). בית המשפט המחוזי התייחס לחומרת המעשים ולתסקיר נפגעת העבירה המצביע על צורך ממשי של המתלוננת בטיפול וסיוע, וקבע את הפיצוי כמפורט בפסקה 2 לעיל. אכן, במקרה שלפנינו נחשפה תמונה עגומה ביותר של מעשי מין ו אלימות שחוותה המתלוננת. נוכח חומרת המעשים, ונוכח התרשמותי מתסקיר נפגעת העבירה - ובפרט מכך שמשפחתה של המתלוננת ניתקה עמה את הקשר ומכך שהיא חיה באופן עצמאי וללא כל תמיכה מהם - לא מצאתי כי יש מקום להתערב בפיצויים שהשית בית המשפט המחוזי. יש לקוות כי המתלוננת תוכל לנצל כספים אלה על מנת להביא מזור מסוים לדויה, ולפתוח דף חדש וחיובי יותר בחייה.

28. סוף דבר, אציע לחברי לדחות את הערעור על שני חלקיו.

ש ו פ ט

השופט א' שהם:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט מ' מזוז:

אני מסכים.

ש ו פ ט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ס' ג'ובראן.

ניתן היום, ו' בניסן התשע"ז (2.4.2017).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

